

نومرو : ۱۷

ایکینجی سنہ

علم حقوق

مقایسہ قوانین مجسمہ و عری

ہر آی نشر اولنور

مؤسس و صاحب

کرمیچہ مہرئی : محمد عارف

دولت عثمانیه ده مصادمه حقوق

و

وروما حقوقی

قوزانه دعوی وکیلاردن قسطنطین چیچلیکی

مقدمه

انقلاب عظیم سیاسیمزدن اول و صکره کرک سیاسيون و کرکسه
حقوقیونمژک نظر دقتی اک زیاده جلب ایتش بر مسئله وارسه اوده اجنبیلرک
دولت عثمانیه ده حائر اولدقلری حقوق استثنائیتهک رفی مسئله سیدر .
قاییتولاسیونلرک الفاسی اغورنده بر خلی زماندن برو رجال سیاسیه من
طرفدن تشبثات خیریه کورلمکده اولدینی کبی ارباب حقوق طرفندن دخی
اشبو امتیازاتک حاوی اولدینی ماهیت واحوال قانونیهک عریض وعمیق
تدقیقی و بو صورتله حقیقت حالک میدان چقمقاسی خصوصنده شو صوک
زمانلرده بیوک بر غیرت کورلمکده در . بو مسئله مهمه ایچون شو ایکنیچی
یول بر طریق سلامتدر . زیرا امتیازات اجنبیهی اکر وجود عثمانی ایچون
مضر بر خستهلق عد ایدرسهک اول باول مرضک تشخیصی لازم کلیر که
معالجات لازمه دخی اوکا کوره ویرلسون .

فقط شو امتیازات اجنبیهدن بشقه مصادمه حقوق بحثنه متعلق وکذلک

اهمیت فوق العاده فی حائز دیگر بر مسئله دها وارکه اوده تبعه اجنبیه بر کونا رابطه سی اولیوب یالکنز افراد و تبعه عثمانیه میاننده واقع مناسبات قانونیه موجود مصادمه حقوقدر . بو تعبیراته مجرد امتیازات مذهبی مسئله سی ا کلاشما ملیدر . زیرا امتیازات مذهبی ، دولت عثمانیه داخنده کی حقوق متنوعه مصادمه سی مسئله سنک یالکنز بر قسمیدر . اعتراف ایتلیدرکه دولت عثمانیه کوریلان اصول و حقوق کونا کونک یکدیگرینه مصادماتی و بو سببدن حصوله کلان احوال قانونیه نک عدم تعین و فقدان انتظام و متوالی تردد لر دول متعده نک هیچ برنده یوقدر . تبعه اجنبیه دن صرف نظرله افراد عثمانیه نک احوال و مناسبات قانونیه سی تعین و تعریف ایدن قانون بر دکدر . اساس اعتباریه حقوق مدنی حکمنده اولان احکام شرعیه میاننده بالآخره وضعنه ابتدار اولتان نظامات جدیده مدنی و بونلرله برابر مذاهب متفرقه یه مربوط افراد غیر مسلم نک احوال شخصیه لرینی تعین ایدن احکام مذهبی متنوعه نک موجودیتی واشبو حقوق متعدده فی تطبیقه صلاحیتدار اولان محاکم و مجالسک تعددی و بونلرک بو قوه عدلیه واحده یه عدم مربوطیتی خصوصلری نظر اعتباره آلورسه ممالتک عثمانیه ده افراد عثمانیه نک یکدیگریه اولان مناسبات قانونیه لرینک تعینی عادتاً امکان خارجنده قالدینی آشکاردر . بو حال اکر صرف مناسبات قانونیه نک علم حقوق نقطه نظرندن تعین و تعریف مسئله سنه انحصار ایتش اولسه ایدی . ضرری پکده اوقدر حسن اولتماز دینله بیلیدی . حالبوکه مناسبات قانونیه جمعیت بشریه ایچنده یشایان افراد میاننده تکیون ایدوب بونلره بر جوق منافع مادیه دخی مربوط بولندیغندن مناسبات قانونیه نک عدم تعینی و بونلرک قواعد معلومه ایله عدم فصلی دولت و ملت اعتباریه ، حیات اجتماعیه مزه تأثیر ایدن بر جهت اولمغله کونک منافع افراد و کونکسه توزیع عدالت خصوصنده کی منافع عدلیه مز ایچون غایت مضر بر حالدر . احتیاجات عمومیه یی کافل وحدت قوانین بر امر سلا متدر . افراد بشرک مناسبات قانونیه سی تعین ایدن قانون بر اولمینجه منافع متنوعه نک مصادمه سی وقوعنده بو مصادماتک حل و رفی بر جوق مشکلاته دوچار اولور . علاقه دار

اولان افراد دخی قوه عدلیه نك تاثیر ونفوذی خیالی بر شی اولدیغنه قائل اولور الحاصل بر دولته بو کبی احوالک بقا ودوامی قوه عدلیه نك اساس وتلی صارصار .

موهوماتله اشتغال ایتماک کمزی ایچون دولت عثمانیه ده مثلاً عقاراته متعلق بر مناسبت قانونیه ظهورنده وبوکا دائر بر منازعه وقوعنده بو عقارک اوقاف صحیحه واملاک صرفه وارضی امیریه قیلندن اولسی وبوندن ماعدا اشبو عقاره جهاز ووراثت ووصیت کبی حالاتدن بری مربوط بولنسی وطرفین متخاصمیندن بری صغیر وغیر مسلم اولسی ماحوظ بولندیغنی تصور ایدیلورسه بو عقار حقدن انقصاد ایده جک عقود کونا کون بشقه بشته قانونلره تعین واختلاف ظهورنده آنفالذ کر حاللردن هر بری ایچون محاکم شرعیه ونظامیه ومجالس روحانیه وتبعه اجنبیه ایچون بعضاً قونسلوسخانه محکمه لری (بو منازع فیه در) کبی بشقه بشقه محاکم ودوا رجه رؤیت وفصل ایدلسی دولت عثمانیه ده حکم فرما اولان احوال عدلیه نك اوفاجق بر آینه سیدر .

شو حالده پک طبیعیدر که بر انسان بو کبی پروزیلی برایشی ظهور ایدرسه مثلاً حق وراثتی تعین ایتدیرمک ایچون محکمه شرعیه وجهازدن متولد حققی استحصال ایچون بطریقخانه مجالسینه ومقدماً تبعه اجنبیه دن بریله بر عقدده بولنش ایسه سالفنک حقوقی طائیدیرمق ایچون لازم کلان اوراقک استحصالی ضمننده قونسلوسخانهیه مراجعت ایتمک صورتیه وقت وثروتی غائب ایدرک استحقاق حقدن قطع امید ایدر . واز کچر . اشته احوال عدلیه من بو مرکزده در . افراد عثمانیه واجانب نظرنده دخی بونک کبی بر فکر جریان ایتمکده اولدیغندن هیچ شبهه وتردد ایدلما لیدر .

بو احوال نا مرغوبه افراد عادیه نك نظر المنی جلب ایتمکده اولدیغنی حالده رفعیله مکلف ووظیفه دار اولان رجال سیاسیه مزک نظر دقتی جلب ایتماش دینیه جک اولورسه بر کذب محض اوله جقدر . نه چاره که احوال عدلیه مزک اصلاحی یالکیز قوه اشریعه نك النده اولیوب اسباب سائر دنک

وجودينه ده متوققدر . اورته ده جهات سياسيه واجتماعيه موجوددر . بولنر
رفع ايديلمينجه آنف الذكر احوال عدليه فوق العاده دخى رفع اولنماز .
شو قدر واركه شو اسبابك كيفيت رفعى سياست داخله وخارجيه تعلق
ايتديكندن ابتدای مقاله ده امتيازات اجنبیه دن بحث ايدر كن طريق سلامت
اوله رق كوستريلان طريق فنى بو مسئله حقه ده دخى اساس اتخاذا اولنمليدر .
يعنى كوريلان بو مصادمه حقوق داخله نه دن ايلرى ككش ، زمين ومصادمه ده
بولنن حقوق نه دن عبارتدر ؟ بربرينه چاربيشان قوانينك صورت تأليف
فنى نه يولده اولمالى ؛ اشته هپ بومسائل مقياس فله تدقيق اولنهرق نظره
چاربان بو مدهش تضاد قوانين داخله ، قواعد فنيه معلومه ومعينه ايله حل
ورفع اولنمليدر . زيرا اونونمالي تركه امور عدليه مزده كوريلان اشبو
انتظام سزلنك سبب واحدى يالكنز امتيازات مذهبيه عد اولنهرق بر قاچ
دفعه جانب دولتن تقييد وانحصارينه تشبث واقع اولمش ايسه ده
بو خصوصه اتخاذا ايديلان تدابير صرف بر تدبير ادارى اولوب
يوقسه قابيت ولاسيون مسئله سنده اولمش اولدينى وجه اوزره امتيازات مذهبيه نك
وعلى العموم دولت عثمانيه ده مصادمه حقوقك اسبابى وصورت رفعى فئا آرا -
نلما مشدر . دولت ، مسئله نى يالكنز حاكميت مليه نقطه نظرندن تدقيق ودعواسى
بو صورته تصوير ايتمكده اولدينى كى قواى مذهبيه دخى مذهبيت وبعضاده
مليت وعزت نفس نقطه نظرندن حقوق مكاتسبه مدافعه سنده بولنر لر .

۱

دولت عثمانیه ده حقوق متضاده موجوده

دولت عثمانیه بدایت تأسسندن زمانزه قدر كرك حيات اجتماعيه وسياسيه -
سنده وكر كسه امور عدليه سنده بر صفت الهيه (Caractère theocratique) ايله
تميز وتوصيف ايدلمكده ايدو كنده شبهه يوقدر . ذاتاً بو حال بتون دول و جمعيات

شرقیه ده جاریدر . صددمز یا لکیز حقوقه متدائر اولدیفندن جهت اجتماعیه و سیاسیه دن صرف نظرله شونی دیه بیلیرزکه دولت عثمانیه التمش یتش سنه اول افرادک مناسبات قانونیه سنه متدائر امور عدلیه یی حقوق الهیه مقامنده اولان احکام شرعیه ایله اداره ایدردی . اشبو اصول و حقوق ؛ دولت عثمانیه نك تحت حاکمیتنده بولنان بالخله افراد و تبعمیه شمولى اولوب شو قدرکه تا وقت فتحدن برو اولا عربلرک و بعده ترکلرک ید استیلا و حاکمیتنه کچن اهالی غیر مسلمه نك بعض مناسبات قانونیه و بالخاصه احوال شخصیه لری امتیازات و یا مساعدات مذهبییه نامیله بر طاقم قوانین و حقوق استثناییه ایله تعین و بو کبی خصوصانده اختلاف ظهورنده آیری مجالس و محاکمه رؤیت و فصل ایدیلوردی . مال غیر مسلمه یی تشکیل ایدن اهلینک بو صورتله کنسی اموری قوانین و حقوق سائر ایله تعین و فصل ایتدیرملرینک سببی ینه دولت عثمانیه نك صفت الهیه سی اولوب پک طبیعی برحاندى . زیرا احکام شرعیه نك موضوع اصلیه دین مبین اسلامه تابع بولنان افراد مسلمه اولوب دائرة اسلامیتدن خارج قالان افراد سائره ایچون ایستر ذمی ایستر مستأمن اولسون دقت و اهمیت ویرلمزدی . یترکه بونلر یعنی افراد غیر مسلمه ویرکولرینی ویرسون و آسایش و بقای دولته مضر برمعامله ده بولمسونلر . همده عالم اسلامیتک نظرنده جماعات غیر مسلمه نك امورینه قارشمق دیانه نا مقبول برشی عد وحق بعض احکام شرعیه ایله منع ایدلمکده ایدوکنندن من القدیم جماعات غیر مسلمه افرادی کنیدی امور عدلیه سنک بعضلرینی کنیدی اصول و فوائده فصل و حل ایدرلری . دیانه طبیعی عد اولنوب تحمل ایدیلان اشبو احوال وقت فتحدن اول و اخر سلاطین عظام جانبندن صدور ایدن فرامین متعدده و سائر معاملات رسمیه ایله تصدیق ایدلمشدر .

کوریلیرورکه دولت عثمانیه ده حکفرما اولان روح الهی سایه سنده جماعات غیر مسلمه امتیازات مذهبییه نائل اولمش و بوضورتله حقوق عمومیه مقامنه قائم اولان احکام شرعیه دن ماعدا افراد عثمانیه نك مناسبات قانونیه سنی تعین و تعریف ایدن قوانین سائره دنخی وجوده کلشدر . بو قوانین سائر نك اصل

واساسی دائماً دین و مذهب دیکسده حقوق عمومیه بولسان احکام شرعیه نیک صفت الهیه نه قیاساً ضرورتاً تجویز ایدلش و جماعات غیر مسلمہ امور داخلہ وعدلیہ سی دخی صحت دینیه ایله توصیف ایدلشدیر . دیمک اولیور که دولت عثمانیه ده کوریلان مصادمه حقوق متنوعه دولت عثمانیه نیک بدایت تأسسی و مال سائرہ فی فتح تاریخندن برودر . فقط شونی ده ذکر ایتمه لی زکه بو حقوق متعدده من القديم موجودیتنه رغماً دولت عثمانیه ده کی روح الهی اهمیت واصلیتندن ساقط اولماشدر . چونکه عمومیت اعتباریله احکام شرعیه حقوق الهیه عد ایدلیکی کبی امتیازات مذهبیہ صورت ظاهره سی آلتده اہالی غیر مسلمہ نیک مناسبات ، قانونیہ سی تعیین و تعریف ایدن قوانین استثنائیہ دخی صفت الهیه فی کسب ایتشدیر . دیمک ہر ایک اصول و حقوقہ حقوق الهیه نظریہ باقیلیدی ، بو حال تنظیمات خیریه به قدر دوام ایتشدیر . اول تاریخده حقوق الهیه یاننده تدریجاً و صانکه حقوق حاکمہ الهیه نیک موقعی بردبرہ ضبط و اشغال ایتمکدن خوف ایدر ایشجہ سنہ حقوق مدنیہ موضوعہ تدریجی بر صورتہ باشلايور . و بوتاریخندن اعتباراً مصادمه حقوق زمینده یکی بر رقیب چیقور و دنیہ بیلور که بو کونکی کون دولت عثمانیه ده کوریلان حقوق ثنائیہ نیک (principe du dualisme) de droit منشائی تنظیمات خیریه وقعہ سنہ آرانلمایدر . آرتق زمین حقوقده روح مدنی دنیوی (Esprit lai que et crivil) روح الهینک عصر لردن سبرو اجرا ایتمکده اولدینی تحکم اجتماعی و سیاسی وعدلینک بر قسمی پی در پی ضبط و استیلا ایتک زمانی حلول ایتشدی . ازمانک تغیریلہ احکامک تبدیلی دخی انکار اولتماز قاعدہ فقہیہ سنک حکمتنه و روح مدینک ایجہ اباتنه بناءً نظامات و قوانین جدیدہ نیک وضعنه لزوم کوریلہ رک کاء احکام شرعیه نیک انفاذدن توقی (قانون جزا) وکاه ممکن مرتبہ ده تمذیل و ایجہ ابات زمانیه به تطبیقی بو دخی ممکن اولمدینی تقدیرده بالواسطہ الغاسیلہ احکام نظامیہ یکی بر اصول حقوق تشکیل ایتمک باشلايور که بو حقوق جدیدہ ، حقوق قدیمہ شرعیه و امتیازات مذهبیہ حقوقیله چارپشمغہ باشلايور . حقوق نظامات ، احکام شرعیه و امتیازات

مذہبیہ ایلہ وبونلر دخی یکدیگرینسه متضاد ومتناقض بولندی کی امتیازات
مذہبیہنک احتوا ایتدیکی جماعات غیر مسلمہ متعددهنک افرادی میاننده متکون
مناسبات قانونیه بی تعیین ایدن قوانین دخی مصادمهده بولنیورلر . بو احوالک
امور عدلیه من ایچون نه قدر بیوک بر کرداب تولید ایتدیکنه وبونک اولافنا
وبعده ممکن مرتبهده تشریعاً لزوم رفعی نه قدر مستعجل ومجبوری الایفا بروظیفه
بولندیغنه دائر هرکسجه قناعت تامه حاصل اولور ظنندهیم .

امتیازات مذہبیہ عددجه دولت عثمانیه ممالکننده موجود جماعات معروفه
غیر مسلمہنک نسبتنده در . افراد جماعاتک احوال شخصیه سنی وسائر بعض
مناسبات قانونیه سنی تعیین وتعریف ایدن حقوق دخی اورادهده در . بناءً علیه
دولت عثمانیهده جاری ومرعی الاجرا اولان حقوق ، احکام شرعیه وقوانین
ونظامات جدیده مدنیه دن ماعدا ، روم ، ارمنی ، سریانی قدیم ، نستوری ،
یعقوبی ، قبطی ، لاتین ، ارمنی قاتولیک ، روم قاتولیک ، سریانی قاتولیک ،
کلدانی قاتولیک ، مارونیت ، قبطی قاتولیک ، بلغسار ، یروستان وموسوی
جماعتلری [۱] افرادینک احوال شخصیه سنی ومناسبات ، قانونیه سائرهنی تعیین
و تعریف ایدن حقوق متعدده دن عبارتدر .

بر آرز یوقاریده ذکر ایدلیدیکی وجه اوزره امتیازات مذہبیہ ایچنده صرف
دین ومذہبه متعلق خصوصات اولیوب جهت عدلیه جه مناسبات قانونیه مدنیه
دخی واردرکه آنلری تعیین و تعریف ایدن قوانین حقوق مدنیه قیلندندر .
کرچه بوقوانینک دین ومذہبه برکونا تعالی یوقسهده و قتیله امتیازات مذہبیه
تفریق ایدلکسزین دولتجه معاملات رسمیه ایلہ طائتلمسی و اخیراً قانون اساسینک
ماده مخصوصه سیله تصدیق ایدلمسی صورتیله امتیازات مذہبیه عنوانی
تحتنده مرعی الاجرا عد اولنه رق آرتق قوانین عثمانیه حکمنه کچمشدر .

امتیازات مذہبیه دن باشلجه سی ؛ روم بطریقخانه سنک حاز اولیدی
امتیازاتدر . روم افرادینک مناسبات قانونیه و احوال شخصیه سنی تعیین وتعریف

ایدن حقوق ایسه ازمنه قدیمه دنبرو بطریقخانه نك قبول و تطبیق ایده کلدیکی روما و بیزانس حقوقیدر . ایشه بوروما حقوقی امتیازات مذهبییه سایه سنده حقوق عثمانیه دن اولمش اولمله / شبو مطالعه عاجزیده روما حقوقنك دولت عثمانیه ده حدود توسع و اعتباری و حقوق سائر عثمانیه ایله اولان مناسبت و مصادمه سی و روابط سائر مه سی تدقیق اولنه جقدر .

- ۲ -

دولت عثمانیه ده روم حقوقنك سبب موجودیتی و منابعی

جنتمکان سلطان محمد فاتح حضرتلری استانبولی فتح ایدر ایتمز اول کونلرده انتخاب اولنان روم بطریق ینادئوس افندی به بطریقککه کافی السابق بر دوام اوئسنه و روم ملتته تابع بولسان افرادك امورینی رؤیت و اداره ایتمسینه اراده و مساعده بیورمش اولدقلری بر وقعه تاریخیه مسلمه در . فاتح حضرتلرینك روم ملت باشیسنه کوستردکلری اشبو حرکتی اقدحجه احکام شرعیه اقتضاسنه توفیقاً جماعات غیر مسلمیه و یریه کلان امتیازات مذهبییه نك بر تصدیقیدر [۱] بوراده امتیازات مذهبییه نك بو صورتله تصدیق ایدلمسینك سببی آرامیه جغز . بو بر جهت سیاسیه درکه مطالعه مزك صدی خارجنده قالور . آنجوق ذکر ایتدیکمز تصدیق عالی ایله روم بطریقخانه سنه کندی هم ملت و هم مذهبی بولنانلر حقه ده بر صلاحیت اداره و عدلیه و یرلمشدر . بو صورتله بطریقخانه نك صلاحیت اداره سنه اراده سنیه ایله اتبع ایتدیریلان روم

[۱] الفتریدی - روم بطریقخانه سنك امتیازاتی - صحیفه ۱۶۹ - ۱۹۰

جماعتك کیفیت اداره‌سی بر اصول حقوق و قوانینه متوقف بر شی ایدی .
 روم ماتی بر قاج کون اولیسی یعنی ترکلرك ید حاکمیتنه تابع اولمزدن اول
 منتظم و مدنی بر دولت تشکیل ایدیوردی . بیزانس دولتك قوانینی واردی .
 و بو قوانینه دولتك افراد ایله اولان مناسبات قانونیه‌سی تعیین ایدیلوردی .
 دولت فاتحه‌نك حقوق و قوانینی بالطبع روم ملتجه مجهول ایدی بطریقخانه
 یکی حاکمی جانبندن آلمش اولدینی امر و مساعدیه بناء ملت و مذهبجه متبوعی
 بولمان روم افرادینك اداره مناسبات قانونیه‌سنده هانکی قانونی اتخاذ و تطبیق
 ایده‌جکدی ؟ بو سؤال جوابدن مستغنی در . فتحك فرداسی کوننده بر روم
 طرفندن رای رؤیت و حکم بطریقه کتوریلان بر دعواده تطبیق اولنش
 اولان قانون و اصول ؛ بیزانس دولتك حقوقی ایدی .

بیزانس دولتی ابتدای تاسیسندن برو اسکی روما دولتك حالف و وارث
 مشروع و تاریخی بولمقله روما حقوقك احکام و قوانینی ایله اداره اولنوردی .
 حتی روما حقوقی بیزانس حکمدارلرندن ایمپراطور ژوستینن زماننده علمای
 حقوقك اقوال و فتوای بر انتظام الله وضع اولنهرق شکل تکمیل نهاییسی
 آلمشدر . ایمپراطور ژوستیننك سعی و همتیه اسکی روما حقوقك فقها و علما
 کتابلرندن اقتطاف و تمیز اولنوب قانون شکنه وضع اولنسان و اول زمانك
 دستوری عد اولنوب حقوق اداره ، و تجاریه ، و مدنی و سیاسی و جزائی
 و عسکریه و بحریه و کلیسویه و سائرهنی تشکیل ایدن و «ژوستینن حقوقی»
 عنوانیه معلوم اولان کتابلر درتدر . ۱ — پانده (مجاهد احکام) ۲ —
 قودبکس (دستور قانون) ۳ — ایسیکیسیس (مقدمه) ۴ — نثاره (حکام
 جدیده) . بو درت کتاب روما حقوقك اجمال اساسیسی و اصلیدر . بو
 قوانیندن ماعدا ژوستینن زمانندن بر قاج عصر صکره کنذا بیزانس ایمپرا-
 طورلرندن عالم لئون طرفندن روما حقوقك یکی بر اجمال و تلخیصی اجرا
 اولنهرق واسیلیقه (قوانین شاهانه) نام اثر قوانین میدانه کلشدر و کرچه
 بالاخره سائر ایمپراطورلر طرفندن قوانین جدیده وضع اولنهرق اجمالات

سائر دخی ظهیر ایش ایسه ده اولکی کبی حائر اهمیت اولدیغندن روما حقوقک، منابعدن عد اولنماز . انجق زمان فتحدن تقریباً یوز سنه مقدم سلائیك حاکمی بولنان ارمونبولو نام ذات حکامک تسهیل ایفای وظیفه سی آرزوسیه «ا کسابولوس» (الک کتاب) نامیه علم حقوقه متدائر بر کتاب تألیف ایدوب و بو کتاب جسیم اولیوب سهولته استعمال اولنه کلدیکندن و روما حقوقدن مرعی الاجرا احکامک محلاً و تقریباً کافه سی شامل بولدیغندن بیزانس دولتک صوک سنه لرده شایمه واسعه بولمش اولمغه بو کتاب دخی روم بطریقخانه لر نجبه مرعی الاجرا روما حقوقک منابعدن بری عد اولنمده در [۱]

روم بطریقخانه و ملتای بعدالفتح بر طرفدن فاتح لک اداب و اخلاق و قوانینه غیر واقف و دیگر طرفدن دخی کندی حقوق بولنان روما حقوق احکامک اجرا سیله انسیت ایش اولدیغندن بر امر طیبی اولق اوزره کندی امور داخلیه سنده ایستر عمومی ایستر خصوصی اولسون روما حقوقک احکامیه اداره اولمش و بو حال بو کونه قدر دوام ایشکده بولمشدر . ذاتاً اول زمانلرده بو کون کلاشلماقده اولدیغی وجهله حاکمیت ملیه فکری میدانده اولدیغی ورده تعامل قدیم و احکام شرعیه یه توفیقاً خرسیتیانلرک امور داخلیه سنه قاریشمق خصوصی دیانه جاز اولیوب بر نوع استقلال داخلی صورتیه اداره اولملری طیبی بر حال کورلمکده اولدیغی جهتله خرسیتیانلره متعلق امور داخلیه لری و یکدیگریله اولان مناسبات قانونیه سنک حل ورؤقی رؤسای روحانیه لرینه ترک اولمش و اختلافاتک فصلی ایچون استمه مال و تطبیق اولنه جق قوانین جانب دولتدن تدقیق اولمیوب امتیازات مذهبی دن اولق اعتباریه درت بش عصردن برو تبعه عثمانیه رومیه نک مناسبتانده روما حقوقک احکامی تطبیق اولنمده در .

روما حقوقی حین فتحده لایتفرق بر صورتله روملرک احوال اجتماعی سی و مذهبی سنه مربوط بولمش بر اصول حقوق اولدیغی کبی حال حاضرده دخی

منفرداً احوال شخصیه لرینه و *Ordre public* نامیه معلوم اولان حقوق
 انتظام عمومی به موافق بر اصول حقوق و جانب دولتن سبق معاملات رسمیه
 ایله امتیازات مذهبییه ایله معاً تصدیق ایدلمش اولمغله قسماً قوانین عثمانیه
 موضوعه دن اعتبار اولنمیدر .

